

September - Septembre 2017

Dag beste vrienden,

Een kort verblijf in mijn geboorteland loopt ten einde ... het werd een periode van een beetje rust, veel vergaderingen, bezoeken, waardevolle contacten, honderden afgelegde kilometers... een goed gevulde agenda zoals bij vele van onze vrienden in Europa.

Eerst wat goed nieuws...

Na 11 jaar procederen in de rechtbank hebben we, dankzij onze zoon, advocaat Emery Tshiamala, ons vroeger perceel, **Mitangu**, kunnen recupereren. Het domein werd in 2006 gekraakt en aangeslagen door corrupte broeders. De gebouwen zijn in slechte staat en veel werd afgebroken of ontvreemd, maar we zullen ze weer herinrichten en herstellen dankzij uw hulp. We willen niet opgeven en zullen onze activiteiten terug opstarten: kinderen verwelkomen, luisteren, zorg en opleiding verzekeren van jongeren die anders zwerven door de straten van de stad.

Een van de gebouwen van Mitangu

Wat is er de laatste maanden geworden van de vreedzame bevolking van Kasaï...

Het volk dat zich verlaten, zonder hoop en op drift voelt, geloofde dat de magische krachten van de oude tovenaars hen een normaal leven zou teruggeven... Wat een illusie!

Chers Amis bonjour,

Me voilà à la fin de mon court séjour au pays natal ... un peu de repos, beaucoup de réunions, de visites, de précieux contacts, de nombreux kilomètres à parcourir... un agenda bien chargé comme celui de tous nos Amis en Europe.

D'abord une bonne nouvelle ...

Après 11 ans, grâce à notre fils, avocat Emery Tshiamala, nous avons pu récupérer, en justice, notre ancienne parcelle de direction: **Mitangu**.

Elle nous fut confisquée en avril 2006 par des frères véreux et corrompus.

Ici aussi nous n'abandonnerons pas, vu que les bâtiments et locaux sont en piteux états, nous les réfectionnerons, les rééquiperons, nous recommencerons toutes nos activités d'accueil, d'écoute, de soins et de formation pour les jeunes en errance dans les rues en ville.

Une des bâtiments de Mitangu

En quelques mois, qu'est devenu le paisible peuple du Kasaï ...

Peuple à la dérive, n'ayant plus d'espoir, se sentant abandonné, commence à croire que le pouvoir magique des anciens sorciers-féticheurs, allait leur redonner une 'VIE' normale ... Quelle illusion !

Ayant été exploité depuis quinze ans, divisé, humilié par les excès des services de cet 'Etat recomposé' l'an dernier en vingt-six provinces, sans gouvernance, sans infrastructures.

De mensen werden de laatste vijftien jaar uitgebuit, verdeeld en vernederd door de excessen van de diensten van ‘de heringedeelde staat’. Sinds vorig jaar zijn er zeventwintig provincies maar geen degelijk bestuur noch infrastructuur. Het stamhoofd Kamuina Nsapo, dat in zijn gebied ook de aanpak van de autoriteiten, nl. ‘verdeel en heers’ had moeten ondergaan liet het hier niet bij. Hij startte een ‘jongeren militie’ op die de ‘symbolen van de staat’ aanvielen: de kazernes van militairen, politieburelen, burelen van de provinciale administratie en veiligheidsdiensten moesten het ontgelden. Maar na een maand ontspoorden de gevechten. De ‘rode zones’ vermenigvuldigden zich.

Wat zeggen van deze beruchte periode, van deze afschuwelijke mystieke en fetisjistische strijd, deze gruwelijke moorden tussen milities, politie, militairen, ambtenaren en burgers?

Wat zeggen van de wijken die bezet werden door milities en militairen, van de geplunderde gezondheidscentra, van de aangevallen of uitgebrande scholen, van de studenten die in het gezin weken moesten wachten tot de lessen hernamen?

Wat zeggen van de angst die mensen hadden wanneer ze hun woonst verlieten om naar school of werk te gaan of naar de markt om eten te zoeken?

Wat zeggen van de pijn van families die kinderen of ouders verloren? Wat zeggen van de honderden ontheemden, vluchtelingen, van zij die schuilen in bossen en brousse waar de kinderen sterven van de honger?

Wat zeggen van het ‘gebrek aan reacties’ van internationale autoriteiten of van de UNO die ter plaatse was maar niet tussen kwam.

En nu..?

De rust is stilaan teruggekeerd in de stad Kananga en omstreken, maar het geweld en de beleefde catastrofes veroorzaken meer dan fysieke wonden. In het heetst van de strijd werden families gescheiden en leefden in angst zonder te weten wat het lot was van hun kind, echtgenoot, ouder.

Subissant, dans son secteur, les démarches des autorités de ‘Diviser pour Régner’, le chef Kamuina Nsapo réagit, crée une ‘milice de jeunes’ pour ‘commencer’ par saccager les ‘Symboles de l’Etat’: camp militaire, postes de police, bureaux des administrations provinciales, des services de sécurité, ... mais après un mois tout déraille! Les ‘Zones Rouges’ se multiplient dans les cinq communes de la ville, début mars elles se déplacent dans l’intérieur des Provinces.

Que dire, de cette infâme période, de ses horreurs, de cette odieuse lutte mystique et fétichiste, de ces meurtres atroces entre miliciens, policiers, militaires, fonctionnaires et citoyens?

Que dire, de ces cités et envahies par milices et militaires, des centres de santé pillés, des écoles attaquées ou incendiées, des étudiants en familles attendant pendant des semaines la reprise des cours ?

Que dire, de la peur qui régnait dans les cœurs en quittant le logis pour aller à l’école ou au marché chercher à manger ?

Que dire, de la douleur des familles ayant perdu des enfants, des parents?

Que dire, des centaines de dispersés, de déplacés, de réfugiés en forêts, en brousse où les enfants meurent de faim ?

Que dire, de ce ‘manque de réactions’ des autorités internationales, de l’ONU alors que les ‘Casques Bleus’ étaient présents sans intervenir?

Et maintenant ...?

Le calme est revenu peu à peu en ville de Kananga et alentours, mais les violences et catastrophes vécues ne causent pas que des blessures physiques. Au milieu de l’agitation, de la panique et de la peur, beaucoup de familles ont été dispersées et plongées dans l’angoisse de ne pas savoir ce qu’il est advenu d’un enfant, d’un époux, d’un parent.

Dès le début nous avons accueilli des enfants traumatisés et en psychose de la ville. Ils avaient vu mourir les parents mutilés.

Sinds het begin van de onlusten namen we verschillende getraumatiseerde kinderen van de stad op, vaak psychotisch door de verschrikkingen die ze gezien hadden. De milices, achtereenvolgd door de militairen, zetten het bloedbad verder in het binnenland. De dorpen zijn geplunderd en platgebrand. De kinderen vluchten in de hoop van gezinsleden te vinden in de stad.

In ons meisjeshuis, Kananga 2, hebben we een vijftiental baby's, meisjes en jongens, bijgekregen. Ze kwamen van 50, 80, 120 km ver, uitgeput, ziek en uitgehongerd, niet wetend waar naartoe. We moesten hen niet alleen opvangen, verzorgen, eten geven, maar ook troosten en geruststellen. Sommige peuters bleven krijsen bij elk geweerschot dat ze hoorden. Mbuyi, 3 jaar, was zo iemand, maar na een tijdje zei ze me 'Mamu, als je 'poum' hoort, dan moet je gaan liggen op je buik met je handen op het hoofd en niet bewegen'... een waarheid die door alle kinderen wordt uitgevoerd.

In het jongerendorp

Tijdens deze tragische periode heeft één plaats van ons CRS.Kankala project weinig hinder ondervonden van de onlusten, het jongerendorp. Het stamhoofd Kanyuka had verboden dat er milices of militairen op zijn grondgebied kwamen en hij kon deze beslissing handhaven, ongelooflijk! Alle activiteiten konden verder gaan tijdens het schooljaar 2016-2017; cursussen en examens zijn gewoon doorgegaan in de lagere school-EPS en in de beroepsschool-CSP.

In het eerste leerjaar met de directeur Jean Cinemu / En première année avec le directeur Jean Cinemu

Les milices, poursuivis par les militaires, continuent le carnage en province. Les villages sont saccagés et brûlés. Les enfants fuient en espérant trouver des membres de leur famille en ville.

Dans notre maison des filles à Kananga2, nous avons dû accueillir en supplément, une quinzaine de bébés, fillettes et garçons, venant de loin, 50, 80, 120 km, épuisés, malades et affamés, ne sachant où aller.

Il fallait non seulement les accueillir, les soigner, nourrir, mais surtout abolir la peur et l'angoisse viscérale de certains bambins qui hurlaient au moindre coup de feu.

Mbuyi nous présente son bonbon/ Mbuyi reikt ons haar lolly aan

Après quelque temps, la petite Mbuyi 3 ans, qui au départ hurlait à chaque coup de feu, m'a appris 'Mamu, quand tu entends 'poum' il faut se coucher sur le ventre, les mains sur la tête, ne pas bouger' ... une vérité pratiquée par les enfants dans tous les foyers!

Au 'Village des Jeunes'

Pendant cette période tragique, un seul coin de notre projet CRS.Kankala, n'a pas subi de 'vrais troubles'. Le chef Kanyuka avait interdit l'accès de son territoire aux miliciens et aux militaires, il est parvenu à maintenir cette décision ...incroyable!

Dès lors toutes les activités ont continuées. Pour la scolarisation de l'année 2016- 2017, les cours et examens ont eu lieu normalement à l'école primaire EPS et au centre de métiers CSP.

Les élèves de l'EPS, ont été proclamés fin juin et une quarantaine ont pu partir en vacances dans les familles élargies.

De leerlingen van de EPS kregen hun uitslag eind juni en een veertigtal konden in vakantie gaan bij hun familie. Bij mijn terugkeer zullen we nagaan hoeveel kinderen bij de familie kunnen blijven om dan in de stad verder naar school te gaan.

In de beroepsschool hebben de laatstejaars deelgenomen aan het provinciaal examen en vijf van de zes leerlingen kregen hun brevet voor metser. **Gefeliciteerd heren!**

Hoe verder te gaan...

Ondanks de aanhoudende onveilige situatie, zullen we onze taken verder zetten zoals voorheen. In de gevaarlijke en moeilijke momenten heeft het **team van CRS.Kankala**, ondanks al het verdriet en lijden, ook in hun familie, hun angst weten te overwinnen. Zij bleven verder doen. Wat een moed. Jullie **verdienent onze achtung**.

Opstarten van het schooljaar 2017-2018 is nu de meest dringende taak.

Normaal moesten de lessen hervatten op 5 september. In het jongerendorp en bij de meisjes wachten we de terugkeer van de kinderen af die in vakantie waren. We hopen dat ze ons bereiken zonder teveel moeilijkheden bij de wegversperringen van de militairen. Onze directie en de sociale assistenten contacteren de families en de scholen in de stad om dossiers op te stellen voor de kinderen die terug in hun familie opgenomen werden. Aangezien de examens pas eind juli doorgingen in die scholen moeten we nog de rapporten afwachten vooraleer we de kinderen opnieuw kunnen inschrijven.

Een voorspelbaar probleem sinds maanden... de honger!

Vandaag leven meer dan een **miljoen ontheemden in de bossen, waaronder achthonderd-vijftigduizend kinderen**. De velden konden niet bewerkt worden in het regenseizoen en de situatie verslechtert steeds meer. In sommige gebieden zijn de dorpen teruggekeerd. Maar andere regio's zoals Dibaya, Luisa, Luebo, moeten de plunderingen en intimidaties van de militairen nog steeds ondergaan. De dorpen zijn bang.

A mon retour la semaine prochaine, nous saurons combien d'enfants rentreront au Village et combien resteront en famille pour étudier en ville.

Au Centre professionnel, C.S.P, les finalistes de quatrième ont participé au Jury Provincial, cinq (sur six) ont obtenu leur brevet en maçonnerie.

Félicitations Messieurs!

Les finalistes en examen pratique: renforcer les fondations du Centre de Santé/ Praktisch examen van de laatstejaars: de funderingen van een gezondheidscentrum verstevigen

Comment continuer ...

Malgré l'insécurité persistante, nous continuerons toutes nos tâches comme auparavant ... aux moments dangereux, malgré les souffrances et deuils en familles, **toute l'Equipe CRS.Kankala** a su vaincre la peur, tous ont continué! Quel courage ! **Vous méritez notre estime.**

Le plus urgent ... démarrer l'année scolaire 2017-2018.

En principe les cours devraient reprendre le 05 septembre. Au 'Village' et chez les filles, nous attendons le retour des enfants en vacances, espérant qu'ils pourront nous rejoindre sans trop de difficultés aux barrages des militaires sur les routes.

Pour la ville, la direction et nos assistants sociaux, contactent les familles et écoles, préparent les dossiers de scolarisation des enfants réinsérés. Comme les examens des écoles en ville n'ont eu lieu que fin juillet, nous attendons les bulletins avant de les inscrire.

La difficulté prévisible depuis des mois... la famine!

Les cultures n'ont pas démarées en saison des pluies. Aujourd'hui, **le nombre de déplacés en forêts, s'élève à plus d'un million dont 850 000 enfants**. Les situations se dénigrent de plus en plus.

Als gevolg **ontploffing** de voedselprijzen. In december 2016 was de prijs van een 'mega' maïs (2,5 kg) 600 FC (Congolese frank) en nu 2400FC. Wij hebben 600 megas maïs per maand nodig evenals 24 zakken maniok, omdat deze producten de basis vormen van de bidea (het brood van de Kasaï).

Martine zei me onlangs nog: 'Mamu, de voorraad geraakt uitgeput, de handel is ontwricht, **het volk heeft honger!**'

Het gevulde emmertje is de maatbeker voor 2,5 kg maïs = een mega

Certains villageois sont rentrés chez eux. Mais d'autres régions: Dibaya, Luisa, Luebo, continuent à subir les pillages et tracasseries des militaires. Les villageois ont peur.

Les prix des denrées alimentaires explosent! En décembre 2016 le prix du 'méga' de maïs (2,500kg) était 600FC maintenant 2400FC !!!

Il nous faut 600 mégas de maïs par mois et 24 sacs de manioc, car ces produits forment le BIDIA (le 'pain' du Kasaï).

Martine me disait encore: Mamu, les stocks s'épuisent, le commerce est disloqué, **nous, le peuple avons faim!**

Le petit seau bien rempli est l'instrument de mesure qui contient 2,500kg de graines de maïs = le MEGA.

Beste vrienden,

Zondag 10 september vertrek ik naar Kinshasa en dinsdag vlieg ik door naar Kananga. Dank om 'ons bij te staan' tijdens de vele moeilijke momenten van de laatste maanden. We weten dat we kunnen rekenen op uw vriendschap, uw hulp en uw medewerking om samen te bouwen aan de toekomst van onze kinderen.

Met onze welgemeende dank.

Chers Amis,

Me voilà au point de partir, dimanche 10 septembre: vol vers Kinshasa, mardi vers Kananga. Merci 'd'avoir été avec nous' aux moments pénibles des derniers mois. Nous savons que nous pouvons compter sur votre amitié, votre aide et collaboration pour construire ensemble l'avenir de nos enfants.

Avec tous nos remerciements.

Martine Monga – Rémi Bipanza – Miya Durwael-Dammans

Appie van Wees in België

Beste vrienden van Kankala,

Indien u die deze brief nog per post ontvangt en u over een e-mail adres beschikt, willen we u vragen om ons uw **e-mail adres** door te sturen. U kan dit best doorgeven via de website: <http://www.vriendenvankankala.com/> 'contact' of via mail naar vriendenvankankala@gmail.com Vergeet niet om ook uw adres door te geven. Hartelijk dank voor uw hulp om onze onkosten te drukken.

Chers Amis de Kankala,

Vous qui recevez notre lettre par la poste, si vous avez une **adresse mail**, nous osons vous demander, pour éviter les frais des timbres, de bien vouloir nous communiquer votre adresse mail. Aller sur le site: www.vriendenvankankala.com/ dans contacts ou par e-mail à vriendenvankankala@gmail.com N'oubliez pas de nous communiquer où vous habitez. Merci.

Miya Durwael- Dammans

Appie van Wees

GSM België : +32(0)497.428.463

Tel. : +32(0)13.29.54.17

GSM Congo : +243 822.869.758

E-mail: miyadurweldammans@gmail.com

SKYPE : Miyadammans2

Kapelstraat 73 – 3350 Heusden-Zolder
GSM: 0470.507.279 Tel: 0032 (0)11.43.30.61

E-mail: kankala@skynet.be

Hartelijk dank voor uw steun aan de kinderen van CRS.Kankala!

Gelieve één van onderstaande rekeningnummers te gebruiken. Dank.

Merci de tout cœur pour votre soutien aux enfants de CRS.Kankala!

Veuillez utiliser un des numéros de compte ci-dessous. Merci.

Met fiscaal attest – avec attestation fiscale :

(Min. €40 per jaar/par an)

SOS Scheut VZW/ASBL

- IBAN BE82 0000 9019 7468
BIC BPOTBEBI

Ninoofsesteenweg /Chaussée de Ninove 548

1070 Brussel /Bruxelles

Vermelding – Mention:

02.243.023: V.J.K.- Kananga RDC

Sans attestation fiscale - zonder fiscaal attest :

(associations/verenigingen - GROS ...)

Compte en Belgique /Rekening in België

Vrienden van Kankala / Amis de Kankala

- IBAN BE67 7370 4514 8287
BIC KREDBEBB

Kapelstraat 73

3550 Heusden Zolder

Mention – Vermelding:

Appie / Miya – Kankala - Congo

Compte à Kananga / Rekening in Kananga

Congrégation Mission ASBL/ Missiecongregatie VZW

- IBAN BE21 2100 3912 5004
BIC GEBABEBB

Chaussée de Ninove /Ninoofsesteenweg 548

1070 Bruxelles /Brussel

Mention – Vermelding:

Miya Dammans E-21050 Kankala Kananga RDC

Financiële steun vanuit Nederland

Alle rekeningen genieten fiscaal voordeel:

Congregatie Dochters van Maria en Joseph

- ING rekeningnr. NL48 INGB 0004 1997 41
Papenhulst 5 's-Hertogenbosch
Vermelding: Kankala - Kananga

Missionarissen van Sparrendaal Breda

- ING rekeningnr. NL30 INGB 0001 068614 OF
- RABO rekeningnr. NL75 RABO 0121 114457
Vermelding: Kankala

Meer informatie – plus d'information

www.vriendenvankankala.com